

Vrchní soud v Praze: Doručování pozvánky na valnou hromadu do P. O. BOXu společníka**§ 184 ZOK****§ 260 ObčZ**

Není-li (společností řádně a včas odeslaná) pozvánka na valnou hromadu společníku doručena z příčin ležících nikoliv na straně společnosti, ale na straně společností zvoleného provozovatele poštovních služeb (který zásilku obsahující pozvánku např. vůbec nedoručí, nebo ji doručí později, než bylo možno očekávat), je zásadně nutné pochybení provozovatele poštovních služeb přičíst k tíži společnosti, která jej pro doručení zásilky obsahující pozvánku vybrala a jejímž je smluvním partnerem. Jinak řečeno, nespočívají-li důvody vadného či pozdního doručení pozvánky (či jejího nedoručení) na straně společníka, je zásadně nutné pochybení při doručování pozvánky přičíst na vrub společnosti (byť by šlo o pochybení nikoliv její, ale jí vybraného provozovatele poštovních služeb).

Usnesení Vrchního soudu v Praze z 31. 5. 2021, sp. zn. 14 Cmo 251/2020

K věci: Soud prvního stupně zamítl návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti konané dne 18. 9. 2019, kterým bylo rozhodnuto o odvolání navrhovatele z funkce jednatele společnosti. Soud prvního stupně na základě provedeného dokazování a shodných tvrzení účastníků vyšel z následujících skutečností:

Společnost má dva společníky – navrhovatele a společníka *P.*, každý vlastní podíl o velikosti 50 %. Předmětná mimořádná valná hromada byla svolána na 18. 9. 2019 a na jejím programu bylo odvolání navrhovatele z funkce jednatele společnosti. O konání valné hromady byli společníci informováni pozvánkou. Pozvánka byla navrhovateli zaslána 30. 8. 2019 na adresu uvedenou v seznamu společníků prostřednictvím České pošty, s. p., jako doporučená zásilka. Dne 9. 9. 2019 byla uložena do P. O. BOXu zřízeného navrhovatelem, kterou si navrhovatel fakticky nevyzvedl; tato byla posléze odesílateli vrácena. Dle čl. III části A bodu 7 společenské smlouvy musí být termín konání valné hromady a její pořad společníkům oznámen nejméně 15 dnů přede dnem jejího konání. Pozvánka se zašle na adresu společníka uvedenou v seznamu společníků. O volbě a odvolání jednatele valná hromada rozhoduje prostou většinou hlasů přítomných společníků (čl. III část A body 1 a 4 společenské smlouvy). Valná hromada společnosti se konala 18. 9. 2019 v nepřítomnosti navrhovatele; přítomen byl pouze druhý společník. Valná hromada přijala usnesení, kterým navrhovatele z funkce jednatele společnosti odvolala.

Na takto ustaveném základě soud prvního stupně uzavřel, že při svolání valné hromady nebyl porušen zákon (§ 184 odst. 1 ZOK) ani společenská smlouva, neboť navrhovateli byl termín konání valné hromady a její pořad včas oznámen.

Soud prvního stupně při řešení otázky včasného a řádného doručení pozvánky na valnou hromadu dovodil, že byla-li pozvánka navrhovateli zaslána prostřednictvím provozovatele poštovních služeb 30. 8. 2019, bylo oprávněné očekávání společnosti, že navrhovateli dojde včas, tj. 15 dnů před jejím konáním. Tomuto závěru dle soudu prvního stupně nasvědčuje i obecná zkušenost (obvyklý běh věcí), jež se promítá např. v § 573 ObčZ, dle kterého by k jejímu dojití navrhovateli došlo 2. 9. 2019 (tj. 15 dnů před konáním předmětné valné hromady).

Jestliže byla zásilka s pozvánkou uložena do P. O. BOXu, který si navrhovatel za účelem doručování písemností zřídil, až 9. 9. 2019, aniž by o tom byl navrhovatel vyrozuměn, jde o skutečnost, která nemůže jít k tíži společnosti jako odesílateli zásilky, nýbrž o důsledek jednání navrhovatele. Pro úplnost soud prvního stupně dodal, že byla-li pozvánka na předmětnou valnou hromadu 9. 9. 2019 vložena do P. O. BOXu zřízeného navrhovatelem, dostala se tímto do dispoziční sféry navrhovatele. Soud prvního stupně v této souvislosti odkázal na konstantní judikaturu týkající se oznámení termínu konání valné hromady a doručení pozvánky na ni (za mnohá rozhodnutí např. usnesení NS z 29. 7. 2009, sp. zn. 29 Cdo 590/2009, Soudní judikatura, 2010, č. 5, poř. č. 67; ze 14. 6. 2017, sp. zn. 29 Cdo 2966/2016, jakož i rozhodnutí NS z 8. 6. 2011, sp. zn. 26 Cdo 278/2011; z 19. 11. 2008, sp. zn. 26 Cdo 238/2008; z 22. 5. 2012, sp. zn. 29 Cdo 272/2011; či z 11. 6. 2015, sp. zn. 29 Cdo 5282/2014, nebo nález ÚS z 1. 10. 2013, sp. zn. I. ÚS 2474/13).

Soud prvního stupně dále uvedl, že společenská smlouva neupravuje povinnost oznamovat konání valné hromady společníkům jiným způsobem než zasláním na adresu společníka uvedenou v seznamu společníků, tudíž nebyla dána povinnost o svolání předmětné valné hromady informovat jiným způsobem (k tomu odkázal na usnesení NS z 22. 4. 2009, sp. zn. 29 Cdo 3469/2008, nebo z 20. 9. 2006, sp. zn. 29 Odo 634/2005, *mutatis mutandis*).

Dle soudu prvního stupně, pakliže navrhovatel uvedl, že by se předmětné valné hromady neúčastnil, i pokud by se s pozvánkou na ni obeznámil, neboť měl na dobu jejího konání dlouhodobě naplánovaný pobyt v Německu, nejde o okolnost, která by neplatnost předmětného usnesení mohla založit. Je věcí společníka, zda se valné hromady zúčastní, či nikoliv. Nadto navrhovatel netvrdil nic o tom, že by se na předmětnou valnou hromadu např. potřeboval náležitě připravit. Jelikož programem valné hromady bylo odvolání navrhovatele z funkce jednatele bez dalšího (jak je zřejmé z jejího programu obsaženého v pozvánce na ni), tj. bez konkrétního důvodu, nebylo v podstatě ani objektivního důvodu se na tento program významně připravovat, oproti např. odvolání pro porušení povinností při výkonu funkce [dle § 173 odst. 1 písm. c) ZOK]. Zda na předmětné valné hromadě byly, nad rámec jejího programu, probírány i důvody pro odvolání navrhovatele, na tomto závěru ničeho nemění.

Soud prvního stupně uzavřel, že valná hromada byla svolána řádně, přijaté usnesení, kterým bylo rozhodnuto o odvolání navrhovatele z funkce jednatele společnosti, je platné, a proto podaný návrh zamítl.

Odůvodnění: Klíčovou otázkou je posouzení, zda svolání valné hromady bylo vadné, či nikoliv, tedy zda bylo souladné se společenskou smlouvou a zákonnou úpravou (§ 184 ZOK). Podstatou sporu mezi navrhovatelem a společností je, zda navrhovateli byl včas oznámen termín konání napadené valné hromady, tj. zda byla pozvánka na valnou hromadu navrhovateli doručena včas.

Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, jež mají oporu v provedeném dokazování, které je pro posouzení otázky platnosti usnesení valné hromady ucelené a je dostatečným podkladem pro rozhodnutí ve věci samé. Právní závěr učiněný soudem prvního stupně o bezvadnosti svolání valné hromady, tedy že pozvánka na valnou hromadu byla navrhovateli doručena v souladu se společenskou smlouvou a zákonnou úpravou (§ 184 ZOK), však z důvodů níže uvedených nesdílí.

Společenská smlouva platná v době svolání valné hromady obsahovala toliko zákonný požadavek zakotvený v § 184 ZOK, že termín konání valné hromady a její pořad musí být společníkům oznámen nejméně 15 dnů přede dnem jejího konání s tím, že se pozvánka zašle na adresu uvedenou v seznamu společníků; žádný další požadavek společenská smlouva neobsahuje. Společnost pozvánku na valnou hromadu společníkům v souladu s uvedeným zaslala. Podstatným je však posouzení, zda byla pozvánka na předmětnou valnou hromadu navrhovateli doručena včas, resp. zda se ve výše uvedené lhůtě dostala do sféry jeho dispozice.

Předně odvolací soud uvádí, že v daném případě aplikace § 573 ObčZ, obsahující vyvratitelnou právní domněnku doby dojití, není namístě (soud prvního stupně však předmětné ustanovení přímo neaplikoval, pouze na ně odkázal na podporu své argumentace). Uvedené ustanovení totiž míří na situace, kdy zásilka adresátovi prokazatelně došla. Řeší pouze situaci, kdy není jasné, kterého dne zásilka adresátovi došla. Nejedná se v žádném případě o domněnku dojití písemnosti, která byla prokazatelně adresátovi odeslána [srov. *Lavický, P. a kol.* Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 2054–2055). V poměrech projednávané věci totiž bylo prokázáno, že pošta zásilku obsahující pozvánku na valnou hromadu společnosti navrhovateli doručila 9. 9. 2019 (uložením do P. O. BOXu). Je tedy zřejmé, který den zásilka adresátovi došla. V tento den si navrhovatel mohl zásilku objektivně poprvé vyzvednout, tato se dostala do jeho dispoziční sféry (bez ohledu na to, že si zásilku nevyzvedl) a mohl se s ní objektivně seznámit (což ani odvolatel nepopírá).

Odvolací soud zdůrazňuje, že právo účastnit se jednání valné hromady a podílet se tak na řízení společnosti patří mezi základní práva společníků. Účelem právní úpravy svolání valné hromady je zajistit, aby společníci mohli toto své právo realizovat. Jinak řečeno, aby byli o jejím konání (který den, v kolik hodin a na jakém místě se bude konat), o jejím programu a o tom, přijetí jakých usnesení je navrhováno, informováni s dostatečným časovým předstihem, aby zvážili svou účast na ní, mohli si vytvořit předpoklady pro účast na ní a měli časový prostor pro náležitou přípravu k jednotlivým bodům jejího programu, bez ohledu na jejich složitost a závažnost. Povinností společnosti je učinit vše, co po ní lze spravedlivě požadovat, aby takovou informovanost společníků zajistila (srov. usnesení NS ze 14. 6. 2017, sp. zn. 29 Cdo 2966/2016).

Za tím účelem společnost musí (neurčuje-li společenská smlouva jinak) pozvánku odeslat natolik včas, aby byla společníkům doručena nejméně 15 dnů přede dnem konání valné hromady (usnesení NS z 29. 7. 2009, sp. zn. [29 Cdo 590/2009](#)). Pozvánka je přitom společníku doručena, dostane-li se do sféry jeho dispozice.

Je-li pozvánka zasílána prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, dostane se do sféry dispozice společníka dnem, kdy je mu provozovatelem poštovních služeb předána, nebo – je-li společníku provozovatelem poštovních služeb oznámeno, že zásilka obsahující pozvánku je pro něj u tohoto provozovatele uložena – dnem, kdy si společník může zásilku poprvé vyzvednout; „možnost vyzvednout“ si zásilku je přitom třeba posuzovat objektivně (srov. důvody usnesení NS z 22. 5. 2012, sp. zn. [29 Cdo 272/2011](#), či z 11. 6. 2015, sp. zn. [29 Cdo 5282/2014](#), a v něm cit. rozhodnutí NS a ÚS).

Není-li (společností řádně a včas odeslaná) pozvánka na valnou hromadu společníku doručena z příčin ležících nikoliv na straně společnosti, ale na straně společnosti zvoleného provozovatele poštovních služeb (který zásilku obsahující pozvánku např. vůbec nedoručí, nebo ji doručí později, než bylo možno očekávat), je zásadně nutné pochybení provozovatele poštovních služeb přičíst k tíži společnosti, která jej pro doručení zásilky obsahující pozvánku vybrala a jejímž je smluvním partnerem. Jinak řečeno, nespočívají-li důvody vadného či pozdního doručení pozvánky (či jejího nedoručení) na straně společníka, je zásadně nutné pochybení při doručování pozvánky přičíst na vrub společnosti (byť by šlo o pochybení nikoliv její, ale jí vybraného provozovatele poštovních služeb). Ne každé pochybení společnosti či jí zvoleného provozovatele poštovních služeb při odesílání, resp. doručování zásilky obsahující pozvánku na valnou hromadu však má skutečný dopad do práv společníka (jakožto adresáta zásilky). Drobná pochybení, která reálně nebrání společníku, aby se s obsahem pozvánky řádně a včas seznámil, zpravidla nelze považovat za vadu svolání valné hromady (srov. např. usnesení NS z 26. 6. 2018, sp. zn. [27 Cdo 1725/2017](#); z 22. 5. 2018 [pozn. red.: správně 22. 5. 2012], sp. zn. [29 Cdo 272/2011](#), či rozsudek NS z 12. 2. 2020, sp. zn. [27 Cdo 3400/2019](#)).

V poměrech projednávané věci je tak zřejmé, že termín konání valné hromady musel být společníkům oznámen nejméně 15 dnů předem. Tudíž bylo třeba pozvánku doručit tak, aby společník měl celých 15 dnů na přípravu. Společnost odeslala pozvánku na valnou hromadu navrhovateli na adresu uvedenou v seznamu společníků 30. 8. 2019; k zachování celé lhůty pro přípravu na ni bylo třeba doručit ji navrhovateli nejpozději 3. 9. 2019 (k počítání lhůt srov. důvody usnesení NS z 21. 4. 2004, sp. zn. [29 Odo 783/2003](#)). Navrhovateli byla zásilka uložena do P. O. BOXu 9. 9. 2019; v tento den si ji mohl objektivně poprvé vyzvednout a seznámit se s jejím obsahem.

Je třeba uvést, že P. O. BOX je předplacenou poštovní přihrádkou adresáta, jde o „dodávací schránku“ na poště. V takovém případě pošta nedoručuje na adresu domu, ale pouze do dodávací schránky. Služba „dodání prostřednictvím poštovní přihrádky“ představuje určitý uživatelský komfort pro adresáta, který se, jedno z jakých důvodů, rozhodne zajistit realizaci doručování právě prostřednictvím této služby. Z pronájmu P. O. BOXu jeho uživateli neplynou pouze práva, ale musí si být vědom i povinností, na které zřízením P. O. BOXu přistoupil; mezi ně patří především povinnost zajistit vybírání poštovní přihrádky tak, aby byl adresát obeznámen s jejím obsahem.

Zřízením P. O. BOXu navrhovatel neporušil své povinnosti společníka. K pozdnímu doručení pozvánky nedošlo z příčin spočívajících na jeho straně, nýbrž lze usuzovat na nedopatření při doručování zásilky zvoleným provozovatelem poštovních služeb, který ji k přepravě převzal 30. 8. 2019, avšak k jejímuž dodání do P. O. BOXu došlo až 9. 9. 2019. Jak bylo uvedeno výše, takovéto pochybení provozovatele poštovních služeb je nutné přičíst k tíži odesílatele zásilky, tj. společnosti. V poměrech projednávané věci je ani nelze považovat za nezávažné drobné pochybení, neboť zásilka obsahující pozvánku na jednání valné hromady se dostala do sféry dispozice odvolatele až 9. 9. 2019, což znamená, že lhůta pro přípravu na jednání valné hromady nebyla dodržena.

Vzhledem k výše uvedenému lze proto přisvědčit odvolateli, že byla-li pozvánka na předmětnou valnou hromadu doručena 9. 9. 2019, není zachována 15denní lhůta pro oznámení termínu jejího konání, když v poměrech projednávané věci není podstatné, že si navrhovatel pozvánku vůbec nevyzvedl. Odvolací soud uzavřel, že pozvánka na valnou hromadu nebyla navrhovateli v rozporu se společenskou smlouvou a zákonem doručena včas. Došlo tím k závažnému porušení základních práv navrhovatele jakožto společníka společnosti účastnit se jednání valné hromady a podílet se tak na jejím řízení (§ 167 odst. 1 a § 155 ZOK). Předmětná valná hromada tak nebyla řádně svolána; usnesení na ní přijaté je v rozporu se zákonem a společenskou smlouvou, a tudíž je neplatné.

Zbývá dodat, vycházející z výše uvedeného, že prostor k úvaze pro případnou aplikaci § 260 ObčZ (nevyslovení neplatnosti usnesení valné hromady) není dán, neboť jde o podstatný zásah do základních práv společníka a na straně společnosti nebyl shledán žádný zájem hodný právní ochrany pro nevyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.

Vzhledem k výše uvedenému odvolací soud napadené usnesení soudu prvního stupně podle § 220 odst. 1 písm. b) OSŘ změnil a vyslovil, že usnesení valné hromady společnosti konané 18. 9. 2019 je neplatné.

Komentář: Publikované rozhodnutí se zabývá otázkami souvisejícími s doručováním pozvánky na valnou hromadu do P. O. BOXu společníka, zejména pak tím, komu lze přikládat k tíži (za této situace) pozdní doručení pozvánky na valnou hromadu. Odvolací soud zde dospěl k závěru, že tuto okolnost je třeba přičítat k tíži společnosti coby odesílateli pozvánky.

Tento paušální závěr VS v Praze považuji za sporný potud, pokud by se prokázalo, že k pozdnímu doručení pozvánky na valnou hromadu došlo v důsledku pochybení pošty při přeposílání zásilky z místa adresy společníka zapsané v seznamu společníků (kam společnost zásilku původně zasílala) na adresu P. O. BOXu společníka, o jehož zřízení společnost nevěděla. Zákon totiž společnosti ukládá povinnost doručovat pozvánku na valnou hromadu toliko na adresu společníka zapsanou v seznamu společníků, a nikoliv na jiné místo (srov. přiměřeně závěry uvedené v usnesení NS z 1. 8. 2016, sp. zn. 20 Cdo 3176/2016, týkající se doručování písemností v civilním řízení na adresu P. O. BOXu).

Stejně tak nemohu souhlasit s postojem VS v Praze k výkladu § 260 ObčZ ve vazbě na nedodržení 15denní lhůty pro svolání valné hromady. Valná hromada se měla konat 18. 9. 2019. Pozvánka měla být doručena společníkovi nejpozději do 3. 9. 2019 (včetně), nakonec mu však byla doručena až 9. 9. 2019. Společník tak měl 9 dnů na přípravu na valnou

hromadu. S ohledem na program (odvolání navrhovatele z funkce jednatele bez udání důvodů) mám za to, že bylo namíště aplikovat § 260 ObčZ, neboť uvedená lhůta byla pro přípravu dostačující. Nedodržení lhůty pro svolání valné hromady přitom není automaticky důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení na ní přijatých (viz usnesení NS z 16. 6. 2010, sp. zn. 29 Cdo 3703/2009).

JUDr. Vladimír Janošek, Kobyli*

Poznámky pod čarou:

* Autor je advokátem v Praze, trvale spolupracujícím s ARROWS advokátní kancelář, s. r. o.